

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ:

«TOTA HISTÒRIA, COM QUALSEVOL VIDA, ÉS SEMPRE ÚNICA I IRREPETIBLE»

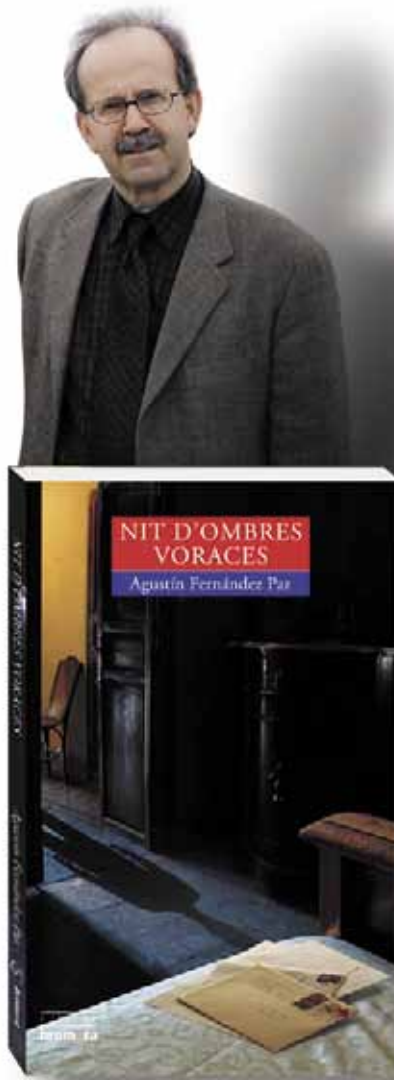
MAITE INSA

DES DE GALÍCIA ENS ARRIBA UNA HISTÒRIA FRESCA, AMB EL TOC JUST DE CALOR ESTIUENCA PER A ADAPTAR-LA AL NOSTRE CLIMA MEDITERRANI, PERÒ IMMERSA EN LES BOIRES QUE AMAGUEN EL MISTERI DE LA SEUA TERRA. A TRAVÉS DE FANTASMES DEL PASSAT, AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ TRACTA EN LA SEUA ÚLTIMA NOVEL·LA,

NIT D'OMBRES VORACES (COL·LECCIÓ «ESPURNA», 65), TEMES TAN UNIVERSALS COM LA GUERRA O L'AMOR. PERÒ, A MÉS, EL NARRADOR GALLEC ENS PORTA A UN MÓN DE LLIBRES, D'AVENTURES QUE RECOMANEN DE SOTAMÀ LECTURES PER A OMLIR LES VESPRADES PLUJOSES D'HIVERN ASSEGUTS SOTA LA FINESTRA.

Són els clàssics fonamentals, obres universals que perduren a través dels temps. «Sempre m'agrada citar altres llibres –ens explica Fernández Paz. En les meues novel·les hi ha personatges que tenen la lectura com una part important de les seues vides.» Això també succeeix en *Nit d'ombres voraces*, on la major part dels títols citats, diu l'autor, «és donada pel context». «Destaque els que m'interessen, bé perquè convenen per a la història, com és el cas de Neruda, o bé perquè vull retre'ls homenatge, com ocorre amb la poesia de Rimbaud o amb *Grans esperances*, per exemple.»

La idea inicial de *Nits d'ombres voraces* nasqué a partir d'una notícia breu apareguda als diaris, ja fa alguns anys. «En aquest retall s'explicava que quan enderrocaren un fals envà en una casa, s'hi havien descobert llibres i altres documents que amagà un mestre republicà assassinat posteriorment», comenta l'autor. Quasi sense voler, l'escriptor va començar a imaginar què passaria si algú –en la seua novel·la, una xica de l'època actual– descobrija aquests papers i, en llegir-los, sospitara que amaguen un secret que, d'alguna manera, ha de desvetlar. A

Misteri, amor i records en l'últim èxit de Fernández Paz.

partir d'un punt de partida tan suggeridor com aquest, Fernández Paz va anar ajuntant els fils que li permeteren construir aquesta novel·la. Enganxar el lector és una obsessió que aquest creador té molt present en tots els seus llibres. «Però no s'ha de fer amb artificis efectistes –afirma–, sinó mitjançant un intens treball sobre el text, que serà l'únic que els lectors tindran al davant.»

AMOR, DESAMOR I... FANTASMES

Els sentiments ocupen un lloc rellevant en *Nit d'ombres voraces*. L'escriptor assegura que no és fàcil narrar una història d'amor i desamor, perquè hi ha el perill de caure en els tòpics. «He intentat crear uns personatges i unes situacions que el lector percebera com a autèntics –afirma–, perquè tota història, com qualsevol vida, és sempre única i irrepetible». Mereix un apunt especial el món dels fantasmes, ja que, tal com ens confessa, «és quasi com el meu segell personal, perquè em permet abordar aspectes que d'una altra manera em resultarien més difícils».

Aquesta novel·la té l'escenari a Galícia, en l'actual i en la dels temps

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

(Villalba, Lugo, 1947) és l'autor més destacat de la literatura juvenil a Galícia i un dels més llegits en català. La seua novel·la anterior, *Aire negre* («Espurna», 51), ha sigut seleccionada per a la Llista d'Honor de l'IBBY i ha rebut el Premi Protagonista Jove.

Una presència fantasmal impulsa Sara a descobrir, entre les pàgines d'una vella llibreta oculta en un amagatall secret, una història d'amor inoblidable. *Nit d'ombres voraces* és una novel·la emocionant sobre la memòria de tants somnis trencats per la guerra, per l'exili i per la distància.

de la Guerra Civil, perquè les històries d'aquest autor sempre s'encarnen en un temps i en un lloc, i Fernández Paz ha optat per una realitat que coneix bé. «Però podria passar a Bòsnia, al Xile de Pinochet o a la dictadura militar argentina», adverteix. La Guerra Civil i la postguerra espanyola són ferides que no han deixat de supurar en cap moment, malgrat les veus interessades que s'hi refereixen com un passat ja oblidat. El narrador de *Nit d'ombres voraces* ens assenyala que es pot oblidar tot allò que mai no s'ha sabut, «i encara tenim pendent una informació veraç sobre el que succeí en aquells temps». Per a l'autor «tot està eixint a la llum, potser perquè és insuportable que les noves generacions ho desconeguen».

L'illa de San Simón és un lloc bellíssim a la ria de Vigo que apareix com un dels escenaris de la novel·la, un lloc que fou un camp de concentració durant el franquisme. Fernández Paz destaca que descobrir aquesta realitat fou

un altre dels factors que el van portar a escriure *Nit d'ombres voraces*. «El lloc té una certa tradició literària –explica l'escriptor gallec–, ja que apareix en *Vint mil llegües de viatge submarí*, de Verne.» Hi ha hagut molta investigació prèvia, però no apareix de manera explícita al llibre perquè, al parer de l'autor, «ha de ser alguna cosa que sostinga sòlidament la narració, però no pot estar a la vista. Una novel·la no és un assaig i pot desbaratar-se si no es venç la temptació de posar tot el que hom ha esbrinat».

Fernández Paz confessa que la seua ambició ha sigut escriure una novel·la que interesse qualsevol persona. «Una història només té abast universal si està encarnada en una realitat concreta, però la dificultat és aconseguir universalitzar aquest context particular. Aquest ha sigut el meu objectiu, és clar; el que ja no em correspon a mi és decidir si he aconseguit, i fins a quin punt, apropiarm'hi», conclou l'escriptor gallec.